

УДК 354:502:004.9

О. В. Сивак,
к. п. н., GR директор ТОВ "CFC Consulting"
С. В. Воробйов,
аспірант кафедри інформаційної політики та цифрових технологій,
Національна академія державного управління при Президентові України,
голова Наглядового комітету NGO e-Ecology

ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ЦИФРОВОЇ ДЕМОКРАТІЇ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ПРИРОДООХОРОННИХ ЗАХОДІВ УРЯДОМ ТА НЕУРЯДОВИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ

O. Syvak,
PhD, GR director "CFC Consulting" llc,
S. Vorobev,
PhD student of the Department of Information Policy and digital technologies
of the National Academy public administration under the President of Ukraine
Chairman of the Supervisory Committee NGO e-Ecology

THE USE OF E-DEMOCRACY TOOLS FOR THE IMPLEMENTATION
ENVIRONMENTAL PROTECTION MEASURES OF GOVERNMENT AND NGO'S

Проаналізовано теоретико-методологічні та організаційні засади функціонування інструментів цифрової демократії у сфері охорони довкілля. Наведено дані про тенденцію щодо збільшення кількості та якості інноваційних механізмів у публічному управлінні з питань контролю за дотриманням законодавства про охорону навколишнього природного середовища. Досліджено типові проблеми, які виникли на шляху впровадження інструментів цифрового врядування в Україні. Визначено особливості функціонування інструментів е-демократії у сфері охорони довкілля як одного з чинників демократичних перетворень у взаємодії влади, бізнесу та організацій громадянського суспільства.

The theoretical-methodological and organizational principles of the functioning of e-democracy instruments in the field of environmental protection are analyzed. The data on the tendency to increase the quantity and quality of innovative mechanisms in public administration on control over observance of the legislation on environmental protection is given. The typical problems that have arisen in the way of the introduction of e-government tools in Ukraine are investigated. The peculiarities of functioning of e-democracy instruments in the sphere of environmental protection as one of the factors of democratic transformations in the interaction of power, business and civil society organizations are determined.

Ключові слова: електронне урядування, цифрова демократія, геоінформаційні, комунікаційні системи, охорона довкілля, е-екологія.

Key words: e-government, digital democracy, geoinformation, communication systems, environmental protection, e-ecology.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Пропонується дослідити особливості функціонування існуючих інструментів е-демократії у сфері охорони довкілля, які пропонуються до використання урядови-

ми і неурядовими організаціями в Україні, та надати рекомендації щодо підвищення ефективності, збільшення якості їх роботи для державних та громадських інституцій.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ

В умовах сучасного розвитку інформаційного суспільства, проблема відсутності якісної комунікації за допомогою електронних інструментів між представниками влади та суспільством, з питань охорони довкілля, призводить до перебування природоохоронної галузі України у стані перманентного "інформаційного вакууму", що нівелює позитивні результати від ефективних державно-управлінських рішень у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Високий рівень не знання та не розуміння норм і вимог діючого природоохоронного законодавства, не тільки населенням, а й вищими політичними керівниками профільних відомств, став наслідком неефективності менеджменту саме з питань формування та реалізації державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, адже нормативно-правова база вітчизняного екологічного законодавства є не найгіршою і за певних умов може якщо не повноцінно конкурувати з кращими Європейськими практиками, то принаймні не виглядати їхньою фоні архаїкою. Однак незацікавленість держави у популяризації природоохоронної діяльності і, як наслідок, байдужість громадськості до екологічних загроз та правопорушень, породжує цілу низку проблем, які рано чи пізно призведуть до катастрофічних наслідків [1, с. 38].

Так, внаслідок відсутності жорсткого контролю за дотриманням законодавства у природоохоронній сфері, а також документів, які регулюють питання саме здорового навколишнього середовища в Україні, із року в рік стан речей лише погіршується. Прикладом ситуації, що склалась, можна вважати наступні дані ВООЗ: Україна знаходиться на другому місці в Європі за темпами поширення раку, щороку від цієї хвороби помирають близько 90 тисяч осіб, з них 35% — люди працездатного віку. За останні 10 років кількість хворих зросла на 25%, в той час, коли загальна чисельність населення скоротилася на кілька мільйонів.

Безперечно, органами державної влади з питань формування та реалізації екологічної політики здійснюються окремі, фрагментарні кроки у напрямку співпраці з Інститутами громадянського суспільства з метою спільного вироблення державно-управлінських рішень на загальнодержавному рівні, однак відсутність повноцінної комунікації влади і громадськості постійно стримує зростання рівня взаємної довіри громадян та держави.

Відомий німецький вчений М. Вебер, у своїй концепції соціальної дії, наголошує, що будь-які дії мають значення тільки в певній системі цінностей, раціональна поведінка в рамках однієї системи може бути нераціональною з погляду іншої [2, с. 534]. Іншими словами, навіть популістські рішення політичного керівництва, які основною метою мають отримання політичних дивідендів, а похідними від неї часткове отримання реальних позитивних результатів внаслідок впровадження, переважно не є ефективними, оскільки уповноважені особи не є достатньо поінформованими про конкретну проблематику галузі, що є досить складною і потребує ґрунтовних досліджень. Також не відбувається повноцінне донесення інформації до суспільства про належ-

ний результат від реалізації того чи іншого управлінського рішення посадової особи чи органу влади і відсутня оцінка практичних результатів від реалізації управлінських рішень, натомість показником ефективності найчастіше визначаються збір статистичних даних від підпорядкованих органів державної влади.

Як приклад, можна порівняти відкриті дані щодо реалізації територіальними органами Державної екологічної інспекції України обов'язків із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища з офіційного сайту Інспекції www.dei.gov.ua та всеукраїнського природоохоронного ресурсу громадського об'єднання е-Екологія, створеного за підтримки компанії Google Україна, www.ecoukraine.org. За результатами проведеного аналізу, різниця між оприлюдненими статистичними даними, які формуються самим природоохоронним органом, та даними, які формуються внаслідок оприлюднення інформації про результати відпрацювання реальних природоохоронних проблем, є очевидною.

Так, наприклад, за результатами оприлюдненої статистики на офіційному сайті Держекоінспекції України www.dei.gov.ua, Державна екологічна інспекція у Кіровоградській області отримала перше місце серед інших інспекцій за кількістю складених матеріалів про адміністративні правопорушення, що повинно свідчити про нібито високу ефективність її роботи. Натомість, за результатами відкритої статистики на сайті www.ecoukraine.org, показник вирішення реальних проблем на території регіону, які найбільше турбують місцевих громадян, знаходиться у межах 1%, від загальної кількості поданих інформаційних повідомлень.

Тобто впровадження інструментів цифрової демократії у природоохоронну галузь, з поміж іншого, забезпечує можливість отримання достовірних даних щодо ефективності та якості роботи всієї структури органу державного нагляду контролю, від центрального апарату управління до виконавців у територіальних органах.

При формуванні політики з впровадження інформаційно-комунікативних технологій в сферу державного управління в цілому та інструментарію е-демократії в сферу охорони довкілля зокрема, потрібно максимально враховувати не тільки загальні тенденції, а й особливості сфери діяльності, на яку спрямовано впровадження таких сучасних інновацій. Тобто процес впровадження інформаційно-комунікаційних інновацій у сферу екології та охорони довкілля вимагає обов'язкового проведення скоординованих, організаційно-технологічних заходів і погодження дій органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадськості та бізнесу в рамках специфічного інформаційного середовища.

Відтак інструментарій цифрової демократії у сфері охорони довкілля, повинен стати основним підґрунтям для трансформаційних перетворень у діяльності та взаємодії органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також професійної комунікації керівництва цих органів з власними співробітниками та громадськістю.

Інструментарій	Онлайнові соціальні мережі	Інтерактивний реєстр екологічних проблем України
Створення інформаційних повідомлень	✓	✓
Коментування інформаційних повідомлень	✓	✓
Обмін інформаційними повідомленнями	✓	✓
Реагування на інформаційні повідомлення	✓	✓
Контроль за реагуванням на інформаційні повідомлення	⓪	✓
Перевірка достовірності інформації, що містить повідомлення	⓪	✓
Потужний захист персональних даних	⓪	⓪
Робота з документами (створення, пересилка, збереження)	⓪	✓
Замовлення послуг та контроль за їх наданням	⓪	✓

✓ - так
⓪ - ні

Рис. 1. Порівняльний аналіз можливостей спеціалізованої е-системи та соцмереж

Слід зазначити, що е-демократія у природоохоронній галузі не є лише механічним поєднанням інформаційно-комунікаційних технологій з діяльністю органів державної влади в сфері екології, а є новою концепцією державного управління у сфері природокористування, охорони та відтворення природних ресурсів, для втілення якої, обов'язково потрібне розроблення відповідної законодавчої бази.

Потребують свого вирішення і питання визначення правового статусу інформаційних ресурсів екологічного спрямування, які розміщуються в комп'ютерних мережах органами державної влади та органами місцевого самоврядування як для міжвідомчого, так і для загальнодоступного використання, а також проблеми інтероперабельності відкритих даних на таких ресурсах.

Основні проблеми лежать у площині правової регламентації використання ІКТ у сфері природоохорони та природокористування. Необхідно чітко законодавчо визначити загальні умови впровадження ІКТ у вищезгадану сферу, а також прописати особливості їх застосування.

На жаль, під час прийняття рішень щодо впровадження відповідних спеціалізованих електронних інструментів, значна частина вітчизняного політикуму та державних діячів найвищого рангу, використовуючи фрагментарність підходу до роз'язання комунікаційних проблем, віддає перевагу використанню існуючих майданчиків соціальної комунікації (соціальні мережі, блоги, інтернет форуми), створюючи тим самим лише ілюзію громадсько-державної комунікації, поступово переміщуються з реальних на віртуальні комунікаційні майданчики. Такі дії на певний час можуть загальмувати зростання рівня соціальної напруги, але в результаті не забезпечать уникнення конфлікту інтересів загальнодержавного масштабу з непередбачува-

ними наслідками, оскільки соціальні мережі, блоги, форуми є комерційними проектами, які за своїм змістом призначені в першу чергу для створення інформаційно-комунікаційних каналів збору інформації в інтересах власника цього ресурсу, не забезпечуючи повноцінної обробки наявної інформації, у розумінні використання інструментарію цифрової демократії для прийняття найбільш ефективних державно-управлінських рішень.

Крім того, електронний інструментарій будь-яких онлайн платформ для соціальних комунікацій забезпечує виключно неформальний обмін інформацією між членами спільноти, групи чи окремими учасниками, який в свою чергу є лише "ілюзією професійного спілкування", без можливості реального контролю за результатами обговорення. Натомість автоматизовані інформаційно-комунікаційні системи, у вигляді повноцінних інструментів е-демократії, є спеціалізованими електронними засобами, які призначені для збору, обробки, розподілу, зберігання, представлення та обміну інформації в режимі реального часу, між органами державної влади та громадянами [3, с. 6], що забезпечують безперервність циклу: обмін інформацією — обробка інформації — контроль — конкретний результат для запитувача, у зручному та доступному для нього вигляді.

Вищенаведено дані з функціональних можливостей автоматизованої інформаційно-комунікаційної web-системи "Інтерактивний реєстр екологічних проблем України" www.ecoukraine.org, з мобільним додатком EcoinspectorUA, доступним для завантаження в Google Play Market, та онлайн соціальної мережі.

Згадана web-система забезпечує не тільки можливість комунікації між учасниками (обмін інформацією, неформальне спілкування), а й отримання конкретного результату для громадянина запитувача, на його електронне звернення про конкретну екологічну проблему чи

Рис. 2. Модель технології "е-екологія"

порушення природоохоронного законодавства, у вигляді реагування уповноважених осіб чи органів влади. Крім того, функціональні можливості системи побудовані таким чином, що запитувач має можливість проконтролювати діяльність /бездіяльність відповідальної посадової особи без додаткових маніпуляцій з системою, адже алгоритм роботи цього сервісу, щодо притягнення до відповідальності службовців, які ігнорують вимоги діючого законодавства у частині обов'язковості розгляду звернень громадян та забезпечення доступу до екологічної інформації, є також повністю автоматизований.

Тобто у разі відсутності реакції державного природоохоронного органу на звернення користувача про екологічну проблему, у строки передбачені чинним законодавством, автоматизований процес у роботі системи "Інтерактивний реєстр екологічних проблем України", без участі запитувача, забезпечить перенаправлення за належністю повідомлення про вчинення адміністративного правопорушення посадовими особами природоохоронного органу, що проігнорував законні вимоги запитувача (рис. 2).

Таким чином, орган державної влади, уповноважений складати протоколи за порушення законодавства про інформацію, отримує повний, оформлений належним чином, пакет документів зі скаргами, викладеними фактами та доказами вчиненого правопорушення і може застосувати до порушника заходи адміністративного впливу, з метою стимулювання останнього виконати належним чином покладені на нього функції. Цікаво, що елементи наведеної моделі, у вигляді запропонованих державних органів, можуть бути замінені відповідно до структури підпорядкування та координації згідно з положеннями про ту чи іншу владну інституцію, наприклад у даному випадку Уповноважений орган державної влади з питань дотримання вимог законодавства про інформацію може бути замінений на вищестоячий орган у структурі природоохоронної галузі, якщо до його повноважень входить контроль за належним виконанням функцій нижчестоячим органом, однак цілому — загальна модель і алгоритми роботи системи при цьому залишаються незмінними.

Подібні електронні інформаційно-комунікаційні системи, з поміж іншого, є зручним інструментом контролю для вищого керівництва державних природоохоронних органів, адже інформація про неналежне виконання службових обов'язків посадових осіб нижчих ланок, оперативно потрапляє до відповідних центрів прийняття кадрових рішень.

Головним аргументом у необхідності розробки та впровадження аналогічних інструментів е-демократії у всіх сферах державного управління має стати те, що керівники органів державної влади, в переважній більшості не маючи профільної освіти та призначаючись на посади за принципом політичних квот, отримують можливість приймати найбільш ефективні управлінські рішення, маючи актуальну і оперативну інформацію про абсолютно конкретну проблематику, що потребує відповідного вирішення.

У більшості країн Європейського Союзу (Німеччина, Франція, Польща, Чехія), пропозиції та зауваження користувача не тільки можуть висловлюватись ним в цифровому форматі, а й одразу, в онлайн режимі, є можливість відслідкувати долю такого звернення. У такому ж режимі відбувається голосування при прийнятті урядових рішень. Під час проходження громадської експертизи, проекти урядових рішень також погоджуються та схвалюються в електронному режимі. Це позитивно впливає на ефективність роботи відповідних державних органів, усуваючи зайву бюрократизацію.

Слід акцентувати особливу увагу, що використання згаданих технологій вигідне не лише громадянам, бізнес-структурам, але й в першу чергу державі як інструмент у підвищення ефективності організації діяльності та функціонування державних органів.

При всій очевидності переваг від використання такого підходу до організації управління комунікаційними процесами у сфері охорони довкілля, необхідно враховувати також можливості державного фінансування вищезгаданого інструментарію. Тобто з метою економії бюджетних коштів, на перших етапах впровадження, потрібно передбачити — за рахунок чого повинен забезпечуватись реальний економічний ефект.

Економічний ефект очікується від збільшення якості проведення заходів державного нагляду (контролю) у

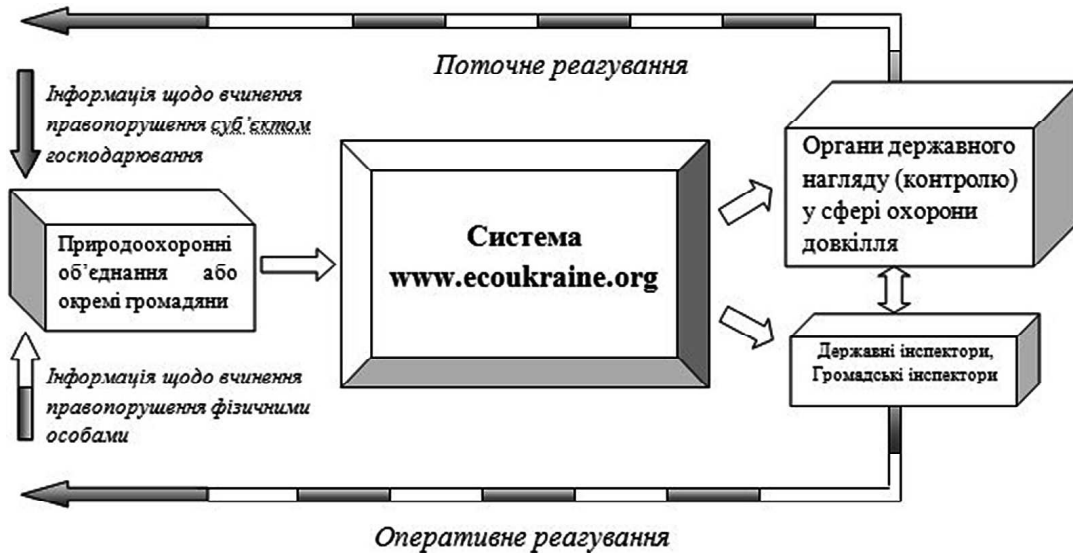

Рис. 3. Схема реалізації технології "е-екологія"

сфері охорони навколишнього природного середовища, і як наслідок, збільшення надходжень до державних природоохоронних фондів, оскільки відповідно до положень Бюджетного кодексу України, суми штрафів та розрахованих і стягнутих збитків /шкоди, завданих навколишньому природному середовищу, зараховуються до спеціалізованих фондів місцевих та державного бюджетів.

Будь-який розпорядник бюджетних коштів (загальнодержавного, обласного, районного, місцевого рівня), в особі органу місцевого самоврядування чи органу державної влади, має бути зацікавлений у використанні та роботі запропонованих е-інструментів на території свого регіону і країни в цілому, оскільки, крім збільшення надходжень до спецфондів власних бюджетів, внаслідок оперативності обміну інформацією, система також забезпечує можливість притягнути до відповідальності конкретного порушника, що здійснив правопорушення, фізичну або юридичну особу. Натомість, якщо особа правопорушника, внаслідок несвоєчасного отримання або отримання неякісної інформації про вчинення екологічних правопорушень, не може бути встановлена, то до відповідальності має бути притягнутий орган місцевого самоврядування, на території якого вчинено правопорушення, оскільки саме на місцеві органи влади покладено повноваження з утримання підвідомчої території в належному стані.

Під час планування витрат на розробку, впровадження та забезпечення функціонування запропонованої цифрової системи, потрібно обов'язково звернути увагу на те, що згідно з ПКМУ від 17 вересня 1996 р. № 1147 [4] фінансування витрат на розробку, впровадження та забезпечення функціонування подібних систем є можливим з тих спеціалізованих природоохоронних фондів, збільшення надходжень до яких власне і забезпечує згаданий інструмент, та такий вид бюджетних асигнувань на законних підставах може бути віднесений до природоохоронних заходів, які повинні бути спрямовані саме на запровадження та обслуговування функціонування автоматизованих геоінформаційних

систем. Натомість, інші нецільові витрати з природоохоронних фондів суворо заборонені.

Ефективність використання запропонованих підходів, якнайкраще демонструє проведений аналіз вже реалізованого громадським природоохоронним активом, інноваційного інструменту е-демократії, геоінформаційної web-системи "Інтерактивний реєстр екологічних проблем України" (інтернет-адреса www.ecoukraine.org) та мобільного додатку EcoinspectorUA, доступного до завантаження в Google Play Market (далі — Реєстр).

Так, з моменту початку фактичної роботи онлайн Реєстру, а саме з дати підписання Меморандуму про спільне використання згаданого інструменту між громадським об'єднанням та Держекоінспекцією України 17 грудня 2015 року по 12 вересня 2016 року, за результатами роботи системи у напівавтоматичному режимі, тільки в одному з регіонів України, громадянами внесено 24 записи про екопроблеми, що їх найбільше турбують, з яких:

- вирішено 12;
- потребують додаткового уточнення обставин 4;
- неможливо вирішити 2;
- знаходяться в процесі вирішення 3;
- не вирішені 3;

Переваги для органів державної влади та місцевого самоврядування від використання цього інструменту е-демократії полягають в наступному. За час функціонування Реєстру на громадських засадах забезпечено виявлення та передачу інформації про порушення природоохоронного законодавства, на загальну суму 420 988,34 грн, яка зараховується до природоохоронних фондів загальнодержавного та місцевого рівня відповідно до відстокового розподілу згідно Бюджетного кодексу.

Тобто, як зазначалось вище, запропоновані кроки не передбачають суттєвого навантаження на державний та місцеві бюджети, оскільки крім "соціального ефекту", внаслідок забезпечення можливості кожному проактивному громадянину долучитись до реалізації природоохоронної політики, запропонований підхід забез-

печує постійне збільшення надходжень до спеціалізованих природоохоронних фондів, з яких власне і відбувається фінансування витрат на впровадження цифрового інструментарію, внаслідок збільшення якості інформації про екопорушення, що надходить від запитувача до органу державного контролю.

На основі наведених фактичних показників, під час вироблення державної природоохоронної політики у частині реформування органів державного нагляду (контролю) у сфері екології та охорони навколишнього природного середовища, недопустимо залишати поза увагою стратегічний розвиток такого ключового напрямку діяльності як:

— впровадження інструментарію цифрової демократії за для розширення можливостей в організації реального оперативного контролю та співпраці з природоохоронними громадськими об'єднаннями і суспільством в цілому, з метою забезпечення оперативного обміну інформацією щодо екологічних проблем та порушень як місцевого, так і загальнодержавного рівнів.

Щоб вирішити проблему нескоординованості та непослідовності дій державних органів та Інститутів громадянського суспільства під час проведення заходів державного нагляду (контролю), згаданий напрям пропонується розглядати комплексно, а саме — використовувати згадану електронну систему можливо як для обміну інформацією про екопорушення, так і для організації оперативності реагування на такі інформаційні повідомлення, оскільки однією з її функцій є отримання, обробка та невідкладна передача інформації від громадян до органу державного нагляду (рис. 3).

Проведення згаданих заходів державного нагляду, у співпраці з громадськістю, створює основу для високої мобільності оперативних груп, і як наслідок, швидке реагування на вчинені правопорушення.

У сучасних реаліях, за відсутності такого цифрового інструменту, неможливо забезпечити ефективність роботи контролюючих органів, адже висока завантаженість природоохоронних органів та недостатнє матеріально-технічне забезпечення, тягне за собою систематичне поглиблення проблем у плануванні та проведенні заходів державного контролю у сфері охорони довкілля.

Як приклад, наведемо негативні наслідки у зв'язку з відсутністю такого комунікаційного інструменту між Державною екологічною інспекцією та профільними природоохоронними ІГС і громадянами.

Держекоінспекція, з огляду на обмеження щодо проведення планових та позапланових перевірок суб'єктів господарювання, згідно з вимогами Закону України "Про особливості здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності щодо фізичних осіб — підприємців та юридичних осіб, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності" [5], не може здійснювати точкове виявлення порушень у природоохоронній сфері і, як наслідок, притягувати реальних порушників до відповідальності, разом з тим, оперативне виявлення і інформування Інспекції про конкретне порушення може здійснювати кожен громадянин, але за умови відповідного зручного комунікаційного е-інструменту.

Натомість, архаїчне планування заходів державного нагляду (контролю) призводить до неефективного використання фінансових та матеріальних ресурсів, адже під час внесення будь-якого підприємства до плану контрольних заходів, державний інспектор не знає:

по-перше — чи взагалі має він право його перевіряти;

по-друге — чи є якісь порушення у діяльності цього підприємства.

Це призводить до того, що витрачаючи матеріальні ресурси (паливо) здійснюється виїзд на перевірку, яка завідомо не може бути проведена або буде проведена безрезультатно, лише заважаючи законотворчому підприємцю працювати. Це, в свою чергу, не приносить жодного результату, крім втрати часу посадової особи Інспекції та фінансових витрат на організацію відповідного природоохоронного заходу.

Відсутність сучасного комунікаційного механізму державного органу з суспільством, є взагалі недопустимим явищем, оскільки навіть у разі виявлення правопорушення посадовою особою Інспекції, у більшості випадків, порушник абсолютно спокійно може уникнути покарання просто залишивши місце його вчинення не пред'явивши жодних документів, що можуть його ідентифікувати, адже до кола повноважень інспектора з охорони навколишнього природного середовища не входять повноваження щодо встановлення особи правопорушника та його затримання. Це компетенція правоохоронного органу, який в більшості випадків також не здатний на оперативне реагування щодо таких, "малозначних" порушень.

Органам державної влади в Україні, слід приділити значно більшу увагу саме комунікаційним процесам, а не спрямовувати всі ресурси на забезпечення одностороннього інформування громадськості, про власну діяльність, на веб-сторінках та порталах. Разом з тим, слід розуміти, що позитивний ефект від впровадження проекту можливий лише у випадку комплексного підходу до його реалізації. Фрагментарність та вибірковість впровадження окремих напрямків, не зможе забезпечити системних нововведень і як наслідок якісного результату.

Але за умови, коли громадськість підтримує діяльність органів влади тому, що поінформована належним чином та головне приймає участь реалізації запропонованих заходів, формування суспільної думки про ефективність дій вищого керівництва природоохоронних органів буде відбуватись абсолютно прогнозовано, якісно та у цивілізований спосіб, у рамках визначених світовою демократичною спільнотою.

ВИСНОВКИ І ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Підсумовуючи вищевикладене, з урахуванням прикладів, наведених у даному дослідженні, можна виділити основні практичні переваги від впровадження інструментів е-демократії:

для громадян — мати доступ до публічної інформації та брати безпосередню участь у формуванні і реалізації державної політики.

для бізнесу — через мережу мати спрощений доступ до органів влади, співпрацювати з ними, що сприятиме покращенню інвестиційного клімату держави, і як наслідок забезпечить розвиток країни;

для органів влади — підвищити якість та ефективність власної діяльності у сукупності із збільшенням відкритості роботи.

Крім того, зрозуміло, що використання саме таких підходів у державному управлінні дозволяє значною мірою вирішити вже існуючі проблеми інформаційно-комунікаційної складової у природоохоронній галузі. При чому, з урахуванням зарубіжного та вітчизняного досвіду, цікавим є те, що громадськість також може і повинна ініціювати впровадження подібних інновацій за підтримки держави, виступаючи партнером у проведенні реформ, спрямованих на впровадження e-government у загальнодержавному масштабі.

У свою чергу, в умовах сучасного розвитку інформаційного суспільства, державні управлінці та політики всіх рівнів повинні розуміти, що створення повноцінного елемента e-environmental, як складової частини eGov, це процес невідворотний і є лише питанням часу та політичної волі, коли Україна зможе конкурувати з найбільш прогресивними країнами у цій сфері.

Література:

1. Воробйов С.В. Державна екологічна політика: проблеми інформаційної взаємодії інститутів громадянського суспільства та влади [Текст] / С.В. Воробйов // Розвиток інформаційного суспільства в Україні: стан, проблеми, перспективи: матеріали наук.-практ. конференції, м. Київ / Ред. кол.: Ю.В. Ковбасюк. — К.: НАДУ, 2015. — С. 38.

2. Вебер М. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика // Пер. з нім. О. Погорілий. — К.: Основи, 1998. — 534 с.

3. Воробйов С. Особливості функціонування цифрової системи міжвідомчої взаємодії "е-екологія" [Текст] / С. Воробйов // АМУ: Науковий вісник. — 2015. — № 5. — С. 6.

4. Постанова Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 р. № 1147 "Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів" [Електронний ресурс] // Сайт Верховної Ради України. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1147-96-%D0%BF>

5. Закон України "Про особливості здійснення державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності щодо фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, які застосовують спрощену систему оподаткування, обліку та звітності": Закон України від від 23.02.2012 № 4448-17 // [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4448-17>

References:

1. Vorobev, S.V. (2015), "State Environmental Policy: Problems of Information Interaction between Institutions of Civil Society and Government" Rozvytok informat-sijnoho suspil'stva v Ukraini: stan, problemy, perspektvyv [The development of the information society in Ukraine: state, problems, perspectives] Naukovo praktychna

konferentsiia [Scientific and Practical Conference], NAPA, Kiev, Ukraine, p. 38.

2. Weber, M. (1998), Sotsiolohiia. Zahal'noistorychni analyzy. Polityka [Sociology. Historical analyzes. Politics], Osnovy, Kyiv, Ukraine.

3. Vorobyov, S.V. (2015), "Features of the functioning of the electronic system of interdepartmental interaction "e-ecology"", Naukovyj visnyk, AMU, vol. 5 p. 6.

4. Cabinet of Ministers of Ukraine (1996), "On approval of the list of activities related to environmental protection measures", available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1147-96-%D0%BF> (Accessed 20 March 2018).

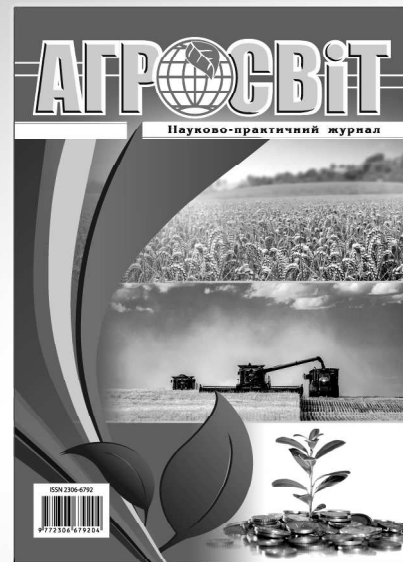
5. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine "On the peculiarities of the implementation of state supervision (control) in the field of economic activity for individuals - entrepreneurs and legal entities that use the simplified system of taxation, accounting and reporting", available at: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4448-17> (Accessed 28 March 2018).

Стаття надійшла до редакції 07.05.2018 р.

АГРОСВІТ

www.agrosvit.info

Передплатний індекс: 23847

Виходить 24 рази на рік

Видання включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІКИ